

KERKNIEUWS GINNEKEN - kleur: **GROEN**

41e jaargang, nr. 5

Zomer AD 2016

**Informatieblad voor de Protestantse Gemeente
Ginneken – Ulvenhout – Bavel – Galder en Strijbeek**

*Zomerse beleving op het Romenyplein;
Koffie-ochtend: 2^e woensdag van elke maand*

Kerkdiensten 10 juli – 28 augustus 2016

- Zondag 10.00 uur 10 juli: 8^e zondag na Pinksteren
Dienst van Schrift en Maaltijd
Voorganger: Ds. E.A. Postma
- Zondag 10.00 uur 17 juli: 9^e zondag na Pinksteren
Dienst van Schrift en Maaltijd
Voorganger: Ds. H.P. Hummel, Rotterdam
- Zondag 10.00 uur 24 juli: 10^e zondag na Pinksteren
Dienst van Schrift en Maaltijd
Voorganger: Ds. E.A. Postma
- Zondag 10.00 uur 31 juli: 11^e zondag na Pinksteren
Dienst van Schrift en Maaltijd
Voorganger: Ds. E.V.E. Wijnands, Dalmsholte

De komende drie weken is er geen dienst in Ginneken maar in de Grote Kerk, Breda:

- Zondag 10.30 uur 07 aug.: 12^e zondag na Pinksteren
Grote Kerk, Breda
Dienst van Woord en Gebed
Voorganger: Ds. M. Schulz en mevr. L. Pondman
- Zondag 10.30 uur 14 aug.: 13^e zondag na Pinksteren
Grote Kerk, Breda
Dienst van Woord en Gebed
Voorganger: Ds. S. van Meggelen
- Zondag 10.30 uur 21 aug.: 14^e zondag na Pinksteren
Grote Kerk, Breda
Dienst van Woord en Gebed
Voorganger: Ds. E.A. Postma
- Zondag 10.00 uur 28 aug.: 15e zondag na Pinksteren
Dienst van Schrift en Tafel
Voorganger: Ds. E.A. Postma

Bij de kerkdiensten

Kleine Kerk: Geen bijeenkomsten tot de startzondag.

Email-adres: kleinekerkginneken@outlook.com

De Crèche: Iedere zondag open, ook in de Grote Kerk.

Bloemen: Elke zondag wordt namens de gemeente een groet aan een gemeentelid gegeven vanuit de dienst.

Suggesties hiervoor graag bij de secretaris van de diaconie.

Koffiedrinken: Elke zondag na de dienst in Mariëndal.

Contact met Ds. Postma: Op dinsdag- en donderdagochtend telefonisch spreekuur van 09.00 – 09.30 uur. Telefoonnummer: 076-560.56.82.

Email adres: predikant@protestantsegemeenteginneken.nl.

Gelegenheid om te dopen: In principe is er op de eerste zondag van de maand gelegenheid om te dopen. Hiervoor kunt U contact opnemen met de predikant,

e-mail: predikant@protestantsegemeenteginneken.nl; tel. 076-560.56.82.

Contact met ouderlingen voor de wijken:

Ijpelaar, Mariaveld en Blauwe Kei:

Hr. de Troije

Ulvenhout en ten noorden van de Zuidelijke Rondweg:

Mw. Baljeu

Ginneken, Ruitersbos, Overakker en rond de Bavelselaan:

Mw. Peeters

Bavel:

Mw. de Wilde

Het gehele buitengebied:

Hr. Schipper

Telefoonnummers zijn te vinden in deze Kerknieuws op blz. 27.

Agenda Protestantse Gemeente Ginneken

13 juli	Vanaf 10.00 u. Koffie-inloopochtend Mariëndal
25 juli	Vakantie ds. Postma t/m 17 augustus
10 aug.	Vanaf 10.00 u. Koffie-inloopochtend Mariëndal
15 aug.	Inleveren kopij voor de volgende Kerknieuws; zie blz. 26
04 sept.	Startzondag; zie blz. 9
14 sept.	Najaarslunch; zie blz. 16 voor wijze van aanmelden

Dienstbaarheid

Trinitatis, hoogfeest, nu het hart van Geest vervuld
Als het suizen van een koelte na het heilig hemels vuur
Uit Genade, Liefde en Vergeving dus van schuld
Roep om dienend nu te wezen, graan te brengen naar de schuur

Dienend als liturg, gemeentelid, diaken,
Hoe dan ook tot dienst bereid
Doen wat kan, de grote zo ook kleine taken
weet U door Gods Geest geleid

En liturgisch zo gemeenschap leven
Meer dan luist'ren, als liturg en als gemeente alterneren
Meer dan goede woorden horen, ook je daden geven
Vreugdezang tot vrede dienen, voor de Heer zo psalmodiëren

Dan is hoogfeest alle dagen van het jaar
Zondags brood en wijn, een feest door Gods genade
Door de weeks kan zelfs een vreemde door een liefdevol gebaar
Dienstbaarheid ervaren. Weet U zo toch op de barricade!

Want Uw strijd kan, als Franciscus, heilig klein
Wellicht door mensen niet gezien
Maar wel God ter ere zijn
Niet vandaag geogst, maar dan morgen toch misschien

Zo betreden wij de brug gerust op Trinitatis-pijler en wij weten
Onderweg naar verder vieren door het leven
Waar pijlers Kerstmis, Pasen, Pinksteren heten
Een regenboog van hoop gespannen, kleurrijk, want door God gegeven

Bauke van Halem©

Een gedicht – geïnspireerd door 1 Kon.19:12 – in het kader van het jubeljaar 2016, waarin onze kerk 700 jaar en onze gemeente 375 jaar bestaat.

Meditatie

Waar blijft de kerk

"Het gaat niet goed met de kerk en geloof in onze streken. Dat is geen nieuws." Met die constatering begint Erik Borgman zijn boek *Waar blijft de kerk. Gedachten over opbouw in tijden van afbraak*. Het boek is een pleidooi en een aanmoediging om de kerk meer te koesteren, zonder overigens oneffenheden glad te strijken.

Waar blijft de kerk legt de vinger bij een teer punt: ook van binnenuit lijkt een besef van de eigenheid van de kerk soms ver te zoeken. Zelfs bisschoppen vergelijken de kerk met een bedrijf, dat immers ook niet jarenlang met verlies kan draaien. "Denken zij misschien," schrijft Borgman, "dat mensen een vergelijking met Albert Heijn beter verstaan dan Paulus' beeld van de kerk als één lichaam met verschillende ledematen?" Borgman wijst erop dat het in discussies over de kerk vaak gaan over het beter aansluiten bij de behoeften van hedendaagse mensen, in de kennelijke verwachting dat het dan beter met haar zou gaan. Hij plaatst daar kanttekeningen bij.

Random ons, in glossy's, bij evenementen, op *Facebook* en andere social media, zien we allerlei voorstellingen van 'geslaagd leven', en we zijn geneigd daar ook de kerk aan af te meten. Dat kan. Zoals er ook niets mis mee is "om een kerk te vergelijken met een supermarkt, een consultatie-bureau, een *wellness center* of een evenementenorganisator," meent Borgman, "want alles wat bestaat is uiteindelijk van God". Maar naast de overeenkomsten, moeten toch ook de verschillen benoemd worden? Heeft de kerk niet een eigen taak?

In zijn boek poogt Borgman het dienen van de kerk in de wereld opnieuw te enten op Jezus. Daar is het onderscheid te vinden. Dienen in navolging van Jezus is niet noodzakelijk hetzelfde als doen wat de wereld denkt nodig te hebben. Jezus diende deze wereld ook niet perse op de manier zoals anderen dat van hem vroegen. Dan had hij zich nooit thuis kunnen laten uitnodigen bij iemand als Zacheüs, die zich verrijkte over de rug van anderen. De wijze waarop Jezus de nabijheid van het koninkrijk der hemelen verkondigde - hij ging bij de gehate Zacheüs eten - gaf aanstoot (Lucas 19,7). Het is deze eigenzinnige openheid voor de mensen om hem heen, de welwillendheid om zich met hen te verbinden, die het dienen van de kerk karakter zou moeten geven.

Zijn we inderdaad verlegen met de kerk, lukt het niet meer er in de taal van het geloof over te spreken? Heeft Borgman een punt en zijn we gaan geloven dat 'kerk' een residu is, een overblijfsel uit voorbije tijden dat weliswaar taai is, maar vroeg of laat het loodje zal leggen? Het raakt mij dat Borgman zich niet neer kan leggen bij de gedachte dat het over en uit zou zijn. Er is een tegoed dat op geen enkele wijze aan actualiteit heeft ingeboet. Sterker nog, het is aan ons om ons opnieuw te laten vinden op de plaatsen waar wij leven. Ook wie het

tegenovergestelde doet van wat hij moet doen, zoals Zacheüs, is een vindplaats voor God. 'Vandaag moet ik in jouw huis verblijven', zegt Jezus tegen de tollenaar. Hij ziet iets in deze man en geeft Zacheüs een plek en vriendschap. Het eigene van de kerk is dat zij van deze betrokkenheid getuigt: God heeft zijn tent alvast opgeslagen in ons midden en is meer nabij dan wij beseffen of geloven.

NB *Waar blijft de kerk* was met vier andere boeken genomineerd voor de prijs 'beste theologische boek van 2015'. De uitslag is bekend gemaakt tijdens de Nacht van de Theologie op 25 juni j.l.

Ds. Eward Postma

Uit de gemeente

Geslaagd

Janna en Sofie van Dalen (Ulvenhout) kregen op 16 juni beiden te horen dat ze geslaagd zijn voor hun Havo-examen. Van harte gefeliciteerd!

Gedachtenis

In de afgelopen maanden is een aantal gemeenteleden ons ontvallen.

Dhr. Adolph Frederik Duval Slothouwer,	8 maart 2016,	88 jaar;
Dhr. Roel Coenraad Visser,	21 april 2016,	93 jaar;
Dhr. Maximiliaan Korteweg,	29 april 2016,	83 jaar;
Dhr. Dingeman Hendrik Littooj,	1 mei 2016,	76 jaar;
Mw. Maria Petronella Clara van Walsum-But,	18 mei 2016,	93 jaar;
Mw. Muriel Gerritdina Konijnenbelt - Boll,	22 mei 2016,	73 jaar;
Mw. Marja Polak - Vlasblom,	27 mei 2016,	60 jaar;
Dhr. Johannes Braamburg,	4 juni 2016,	95 jaar.

Bij het afscheid van een van hen luisterden we naar een 'klein danklied' dat Ad den Besten schreef na het overlijden van zijn vriend Klaas Heeroma. Zelf stond Den Besten op dat moment een operatie te wachten. Een besef van kwetsbaarheid en 'opgetild' zijn komen in dit lied, dat in het *Liedboek* is opgenomen als lied 920, samen:

Gij hebt, o God, dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't nameloze mij uitgetild,
laat mij dan dankbaar leven, de volle tijd,
geborgen in de bevende zekerheid,
dat ik niet uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen dan in uw hand.

Ds. Eward Postma

In Memoriam

Op 1 mei is de heer **Dim Littooij**, na een periode van geleidelijke achteruitgang, overleden. Ondanks de moeilijke laatste jaren is dit voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen een groot verlies.

Wij realiseren ons dat het gezin Littooij vele jaren achtereen, ieder naar zijn eigen mogelijkheden, onze kerk belangeloos heeft gediend. Zijn vrouw, Joke, vertegenwoordigde zelfs meer dan 25 jaren achtereen het secretariaat van de Kerkvoogdij. Wij zijn hen nog altijd dankbaar voor alle werk, hulp en bemiddeling die onze gemeente ten deel mocht vallen. We leven mee met alle nabestaanden en wensen hen sterkte en kracht toe.

Fred van Epen, destijds penningmeester-kerkvoogd.

In de leeftijd van 93 jaar is na een lang ziekbed thuis overleden mevr. **Maria Petronella Clara van Walsum – But.**

Mimi van Walsum heeft een zeer creatief leven geleid en was op vele vlakken zeer betrokken bij mensen (en ook kinderen) die speciale hulp en begeleiding nodig hadden. Zij deed dat met overtuiging vanuit de liefde en het geloof van haar ouders. Haar man Nico (ook 93!) heeft haar (met hulp van de kinderen Arnold en Arreke en de thuiszorg) op bewonderenswaardige wijze gevoed en bijgestaan.

Na een laatste gezamenlijk gebeden “Onze Vader” is zij in alle vrede gestorven. De uitvaart was vanuit de kapel op de Bieberg op 24 mei jl., waarna zij aldaar is begraven, heel mooi tegenover het graf van haar ouders.

Ds. Pieter Masmeijer, (indertijd betrokken bij het gezin.)

We gedenken de overledenen in onze gebeden.

Dank u wel !

Gedurende mijn herstel en revalidatie na twee heupoperaties heb ik van velen belangstelling en steun ondervonden. Bloemen, kaartjes, telefoontjes en bezoeken. Het was hartverwarmend en deed me goed. Ik wil graag iedereen daarvoor bedanken.

Met hartelijke groet aan u allen,

Greet van den Bosch.

Uit de kerkenraad

Kerkenraadsvergadering

Ds. Postma opent de vergadering met een tekst uit Mattheus: “Maak je geen zorgen over jezelf en wat je zult eten en drinken”. De tekst is vooral van toepassing op de organisatoren van de evenementen van het jubileumjaar, zij maken zich zorgen of alles wel goed komt.

Om de kerk en Mariëndal aan te kleden is het voorstel van de kerkenraad een kunstcommissie in te stellen, die zich hiermee bezighoudt. De kerk heeft nog een aantal iconen onder haar hoede, die toch op zijn tijd te zien moeten zijn. Mariëndal vraagt ook om een passende aankleding. In de zomermaanden is het gebruikelijk een tentoonstelling in het koor van de kerk te organiseren. Genoeg te doen dus.

In het programma van de feestkalender zit nog een leemte in de maand november. Dit wordt opgevuld met een zangavond: “Zang door de eeuwen heen”. Een programma met afwisselend samenzang, solo, instrumentaal en met medewerking van de cantorij. U leest erover in een volgende Kerknieuws.

Deze zomer zal onze kerk niet op woensdagmiddag open zijn en mee doen aan het Rondje Open Kerk. De afgelopen 5 jaar was het bezoekers aantal dermate laag dat het College Open Kerk afziet van deelname, maar de kerk wel open stelt op de zaterdagmiddagen in de vakantie periode.

Vorig jaar is er hard gewerkt aan het beleidsplan en dit jaar is geprobeerd de prioriteiten uit te werken. Enkele punten zijn: De samenwerking in de regio: dit is goed van start gegaan, veel contacten zijn er geweest met de buurgemeenten zoals Breda, Prinsenbeek, Chaam en Dongen. Het jeugdwerk is regionaal opgepakt. Ds. Postma is met de jongeren op stap geweest en heeft een sociale wandeling gemaakt door een stukje Breda vanuit het Annahuis. In onze kerk vindt twee maal per jaar een kinderdienst plaats, die de laatste keer goed werd bezocht.

Op de agenda staat geregeld het onderwerp communicatie. Er wordt nu een begin gemaakt om e-mail adressen van de gemeenteleden in te voeren.

Naast het bezoekwerk door de ouderlingen is er ook een pastoraal team gestart met het bezoeken van gemeenteleden. Zij werken samen met predikant en het Vriendschappelijk Huisbezoek.

Van de culturele evenementen kunnen we noemen: de dienstenveling en de opening van het vernieuwde Kerkhof Oud Ginneken. Deze hebben inmiddels plaats gevonden; u leest hierover elders in deze Kerknieuws. In de loop van het jaar volgen nog enkele concerten.

Voor het overige wenst de kerkenraad u goede zomermaanden toe en voor diegenen die in Breda blijven, hopen we elkaar te zien bij de kerkdiensten.

Namens de kerkenraad,
Annet van Zijl, scriba

Oecumene

In het oecumenisch overleg hebben we de afgelopen tijd geregeld gesproken over nieuwe vormen van samenwerking. Dat is nodig, nu, zoals bekend, de Jeruzalemparochie is opgegaan in de veel grotere parochie van de Heilige Familie. De RK. Laurentiuskerk van Ginneken is hoofdkerk van deze nieuwe parochie geworden. De status van 'hoofdkerk' brengt met zich mee dat aan de Ginnekenweg elke week de eucharistie gevierd dient te worden. De nieuwe status betekent ook dat het niet meer mogelijk is om de kerk een zondag te sluiten, bijvoorbeeld als er een gezamenlijke dienst is met een ander kerkgenootschap, zoals het onze. Daarmee is het gezamenlijke aspect van de oecumenische diensten zoals we die de afgelopen jaren gewoon waren te vieren flink onder druk komen te staan. Gelijkwaardigheid kan op dit moment in zondagse vieringen niet of geforceerd tot uitdrukking komen. Dat is een pijnlijke constatering voor ieder die de oecumene een warm hart toedraagt.

In het oecumenisch overleg en ook in de kerkenraad leeft de overtuiging dat we niettegenstaande deze belemmering zoveel mogelijk naar samenwerking moeten blijven zoeken, en vooral naar vormen waarin de gezamenlijkheid onverdeeld tot uitdrukking kan komen. Want daarvoor is en blijft zonder meer een basis. Duidelijk is ook dat de oecumenische betrekkingen niet louter een Ginnekense aangelegenheid zijn. Zowel de nieuwe parochie als onze gemeente omvatten een groter geografisch gebied en, in het geval van de parochie, meerdere kerken. De gezamenlijke participatie aan de 4 mei herdenking in Ulvenhout is een voorbeeld van samenwerking buiten de zondagse vieringen om.

Voor de nabije toekomst zien we meer zulke perspectieven. Zo zijn er raakvlakken op het diaconale vlak en in het jongerenwerk. Concrete ideeën en projecten zullen we de komende tijd verder uitwerken. Een nieuwe vorm voor een gezamenlijke start van de vredesweek hoort daar ook bij.

Zowel in het oecumenisch overleg als in de kerkenraad zijn we ervan overtuigd dat wij in het dienen van de Ene Heer, die ons samenroept, voortdurend moeten zoeken naar wat ons vandaag verbindt en inspireert.

Na de zomer: startzondag op 4 september

De afgelopen jaren hebben we het begin van het nieuwe schooljaar gemarkeerd met een 'startzaterdag'. Dit jaar komt dat niet goed uit. Het begin van het schooljaar valt samen met de braderie en andere activiteiten van Bruisend Ginneken. Want op zaterdagmiddag 3 september zullen de 'Vrienden van de Laurentiuskerk' een kamerconcert organiseren in de kerk.

Wij keren dit jaar daarom terug naar een 'startzondag'. Aansluitend op de kerkdienst, waaraan de cantorij meewerkt, zijn er enkele activiteiten: Bauke van Halem zal enkele gedichten ten gehore brengen die hij speciaal voor het jubileumjaar heeft geschreven. En het lijkt ons feestelijk om aansluitend op het

koffiedrinken samen de lunch te gebruiken. Vanaf zondag 24 juli zal er in Mariëndal een intekenlijst hangen waarop u kunt aangeven of u iets wilt bereiden (een quiche, een salade of iets anders) voor een eenvoudige doch voedzame maaltijd.

Contactpersonen zijn Diny Koopmanschap en Corinne van Wijk.

Afscheid ambtsdragers

In de dienst van zondag 26 juni hebben Annet van Zijl (ouderling, scriba) en Wieger van Dijk (diaken) afscheid genomen als ambtsdrager. Annet heeft meerdere termijnen dienst gedaan en als scriba veel werk verzet, zowel voor als achter de schermen. Ook nam ze als vertegenwoordiger van onze gemeente bijvoorbeeld deel aan het overleg van de Raad van Kerken in Breda. Nu doet ze een stapje terug. Wieger heeft zich als diaken onder meer ingezet voor het contact met onze zustergemeenten in Wismar en Arad. Al enige tijd geleden is hij verhuisd naar Oosterhout, maar hij heeft toch zijn termijn van vier jaar vol willen maken. Hoewel hij in de dienst van 26 juni zichtbaar terug treedt, zal hij tot en met augustus nog af en toe dienst doen.

We zijn beiden zeer erkentelijk voor de wijze waarop ze zich met hun talenten en hun persoonlijkheid hebben gecommitteerd aan hun taak.

Ds. Eward Postma

Zomerdiensten

Het Zonnelied (*Cantico del frate sole*) van Franciscus van Assisi vormt dit jaar de rode draad van de zomerdiensten in de Grote kerk. Het is ook wel bekend onder de titel 'lied van heel de schepping' (*Cantico de le creature*) en geldt als een van de grote liederen uit de geschiedenis van het christendom.

Franciscus, die overleed op 4 oktober 1226, schreef dit lied in de simpele omgangstaal van alledag; het Umbrische dialect van zijn streek. Tot de dertiende eeuw werd er in het Latijn geschreven en Franciscus doorbreekt met dit lied die traditie. Het ging hem om een nieuwe eenvoud, een dankbaarheid die een directe aardsheid ademt. De legende wil dat hij dit lied geschreven heeft toen hij zelf ernstig ziek was. Voor wie dat erbij bedenkt, kan het lied een bijzondere diepte krijgen. Maar ook tegen de achtergrond van de huidige zorgen over aarde en klimaat, kan het eigen karakter van dit lied tot de verbeelding spreken.

In het *Liedboek voor de Kerken* (1973) is Franciscus' danklied opgenomen in een vertaling van de dichter Jan Willem Schulte-Nordholt (gezang 400). In het *Liedboek* (2013) staat een lied 'naar het Zonnelied' dat geschreven is door de jonge dichter Maarten Das (lied 742).

Schulte-Nordholt wees op de heldere, logische structuur. "Het lied begint met een lofprijzing, spreekt dan van de hemellichamen zon, maan en sterren en vervolgens van de vier elementen, zoals zij toen werden gekend: lucht, water, vuur en aarde. Daarna wordt de mens erin betrokken, in leven en in dood, en

tenslotte sluit het stuk weer met een lofprijzing." Hij noemt het ook de grootsheid van het lied dat het hemelse en het aardse er in hun soms schrijnende tegenstelling in bijeen gehouden worden.

In de opeenvolgende zomerdiensten staan de vier elementen uit het lied centraal. Ze zullen onder aanvoering van organist Aart Bergwerff ook muzikaal omgebeeld worden:

31 juli: 'wind/lucht' (voorganger: ds. Evelien Quaak);

7 augustus: 'water' (ds. Marlies Schulz en mevr. Louise Pondman);

14 augustus: 'vuur', (ds. Saskia van Meggelen); en

21 augustus 'aarde' (ds. Eward Postma).

Feestkalender Jubileumjaar 2016

Datum	Activiteit	Trekker
3 september	Kamerconcert	Vrienden van de Laurentiuskerk
4 september	Startzondag met na de kerkdienst gedichten en maaltijd in/bij Mariëndal	Diny Koopmanschap en Corinne van Wijk
10 en 11 september	Open monumentendag "Iconen en symbolen"	College Open Kerk
17 november	Zingen door de eeuwen heen o.l.v. dirigente Hanna Rijken	Eward Postma
12 februari 2017	Feestelijke kerkdienst met gasten en afsluiting van het jubileumjaar	Kerkenraad

HEROPENING KERKHOF OUD GINNEKEN

Zaterdag 11 juni was het dan eindelijk zo ver. De rode loper was door koster Arjen van Wijk uitgelegd voor de 60 ‘speciaal genodigden’ die via de Gerfkamer de kerk binnen gingen. Alle overige belangstellenden mochten via de hoofdingang een plaatsje zoeken, waar ze ontvangen werden met orgelmuziek. Fijn was het dat er nogal wat bewoners van Valkrust en de Marckhoek waren, waarvan sommigen vertelden nog nooit op het kerkterrein te zijn geweest. Aan onze uitnodiging om de opening mee te maken werd dus goed gehoor gegeven. Het Reünie Orkest van de Artillerie (ROA) was – plezierig hoorbaar! - aanwezig voor de muzikale omlijsting van de middag, buiten, maar wat later bleek ook binnen, in de kerk. Ook de cantorij bleek betrokken te zijn bij de bijeenkomst.

Gerlof Bosma, voorzitter van het College van Kerkrentmeesters, opende de bijeenkomst met een gloedvolle speech, waarin hij onder meer memoreerde dat we weer kunnen spreken over een ‘ommuurde hof bij de kerk’. Hij memoreerde kort wat er allemaal voor werk de afgelopen drie jaar is verricht om het mogelijk te maken dat het kerkhof weer als zodanig gebruikt kan worden. Er was een speciaal woord van dank voor Ko Koeman, die vrijwel dagelijks leiding heeft gegeven aan de renovatie. Ko ontving een ingelijst exemplaar van het sonnet van Ko Jaquet (bewerkt door Bas de Geus) dat stond in het jubileumnummer van Kerknieuws en dat nu door Greet de Geus speciaal voor deze gelegenheid was gekalligrafeerd. Ko was geroerd door deze blijk van waardering. Hierna droeg Gerlof de sleutel van het hek van het kerkhof over aan de kerkenraad in de persoon van Jan Schipper. Met een kort dankwoord nam die de sleutel in ontvangst. Zijn antwoord werd muzikaal onderstreept door de cantorij.

De eerste spreker van deze middag was Ton van Dun die een gedetailleerd overzicht gaf van de geschiedenis van het Ginneken, dat afgesloten werd door het ROA. Daarna was het de beurt aan Jan Schulten met een interessant verhaal over het nationaal monument voor generaal Chassé en zijn manschappen, dat nu meer dan tot op heden een blikvanger is voor een ieder die het kerkhof op loopt. Zeker na dit verhaal was de militaire muziek van het ROA een passende afsluiting. Als laatste sprak Brenda Mathijssen over moderne rouwrituelen.

Vrijwel ongemerkt was ook locoburgemeester Arbouw inmiddels de kerk binnen gekomen en hem werd door Jan Schipper gevraagd tijdelijk de sleutel van hem over te nemen, zodat hij straks officieel het kerkhof kon openen. Opvallend was dat de wethouder in zijn speech het kerkhof een ‘publiek domein’ noemde en daarmee – ongevraagd! – één van de belangrijkste redenen voor de restauratie benoemde. Als kerkgemeenschap proberen wij immers steeds meer open te staan voor onze omgeving en daar past een voor ieder toegankelijk kerkhof bij.

Na het gezamenlijk zingen van vers 1 en 6 van het Wilhelmus verlieten we achter een tamboer, in statig tempo, de kerk om getuigen te zijn van de ‘echte openingsceremonie’. De locoburgemeester opende met de ontvangen sleutel het hek van het kerkhof, waarna we met elkaar een rondgang maakten, die eindigde in Mariëndal waar de kerkrentmeesters aan ieder een drankje en een hapje aanboden. Hulde aan koster Van Wijk en zijn medewerkers! Jammer was het dat het net toen – heel licht, maar toch – een beetje ging regenen, waardoor het terras ongebruikt bleef. Opvallend was dat deze ‘receptie’ langer uitliep dan gedacht was. Er werd door nogal wat aanwezigen – van binnen en van buiten onze kerkgemeenschap – flink ‘genetwerkt’ en ook daarin kwam tot uiting dat wij met elkaar steeds meer een open gemeenschap in het Ginneken zijn.

Dank aan een ieder die betrokken was bij de voorbereiding van deze geslaagde ‘heropening’!

Jan Potgieser (secretaris van het College van Kerkrentmeesters)

foto: H. Rijnkels

Op de achterzijde van deze Kerknieuws vindt nog enkele foto's in kleur van de feestelijke heropening van het Kerkhof 'Oud Ginneken'.

Op onze website is een uitgebreide fotoreportage geplaatst.

MISVERSTAND ??

Hier en daar blijkt er sprake te zijn van een misverstand. In het mooie interview in BN DeStem met Gerlof Bosma ter gelegenheid van de heropening van onze 'Kerkhof', staat dat het reserveren van een grafkelder op Kerkhof Oud Ginneken € 10.000,- kost. Op zich is dit niet onjuist, maar een keldergraf is voor twee personen bedoeld. Genoemd bedrag geldt per graf, dus niet per persoon.

Voor het plaatsen van urnen of het reserveren van een zandgraf, gelden lagere tarieven.

Wilt u over één en ander meer weten dan kunt u daarvoor terecht bij onze koster, Arjen van Wijk.

Namens Kerkrentmeesters, Jan Potgieser

Kerkrentmeesters

Solidariteitskas collecte.

In juli wordt weer de jaarlijkse collecte voor de solidariteitskas gehouden. Dat is een collecte waarvan wij een verplicht bedrag van € 5,- per gezin moeten afdragen aan de centrale kerkenraad van de protestantse kerk in Utrecht. Dat geld wordt gebruikt om noodlijdende kerken van de PKN te ondersteunen.

U zult binnenkort weer een acceptgiro toegestuurd krijgen, of u hebt deze al ontvangen, waarop een bedrag van € 10,- staat ingevuld. Dit is gedaan om te zorgen dat er voldoende geld binnenkomt zodat onze kerk niet uit eigen zak de bijdrage moet voldoen.

Wij bevelen deze collecte van harte bij u aan.

De kerkrentmeesters

Financiële informatie van de kerkrentmeesters.

Zoals gebruikelijk wordt u in Kerknieuws nr. 4 geïnformeerd over het financiële nieuws, over het vorige boekjaar 2015. Door achterstand bij de controle van het Kantoor Kerkelijke Administratie is dat nu verlaat. De jaarcijfers zijn tijdig toegezonden. Maar er was ook nog een extra handicap wegens vertrek in verband met pensioen van een goed ingewerkt personeelslid. Verder zal het u opgevallen zijn dat er dit jaar veel extra werk is geweest met aanpassingen aan het kerkhof, vandaar de, toch nog beperkte, achterstand. De jaarrekening is volledig gecontroleerd en wordt binnenkort aangeboden aan de kerkenraad.

De staat van baten en lasten vergeleken t.o.v. 2014 ziet er als volgt uit.

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Baten	€ 166.968	€ 172.275
Lasten	<u>- € 145.864</u>	<u>- € 147.434</u>
Voordelig resultaat	€ 21.104	€ 24.841

Het resultaat wordt toegevoegd aan de restauratie rekening.

De jaarrekening wordt na vaststelling door de Kerkenraad ter informatie in Mariëndal gelegd.

Bij een vergelijking met het vorig jaar valt op dat er geen schenkingen en legaten zijn ontvangen. Een negatief verschil van € 18.180.

Dat wordt ten dele gecompenseerd door ontvangen subsidie, maar deze is weer ingezet om het kerkhof een ander aanzien te geven.

In 2014 waren er nog extra onderhoudskosten aan de pastorie, in 2015 waren die beperkt. Het onderhoud van Mariëndal was weer aanzienlijk hoger. Veel kosten vallen niet op, zoals aanpassingen aan elektra en meterkast, waar je niets van terugziet.

Aan het Kerkhof Oud Ginneken is veel zorg en geld besteed; niet van het kerkelijk budget maar betaald van gereserveerde grafrechten. Deze uitgaven kunnen nu gecompenseerd worden door de inkomsten uit de reserveringen van de nieuwe graven en urnen-nissen.

Voor informatie en reservering kunt u overigens op vertrouwde basis overleg plegen met onze koster, deze wordt door het college van daarin bijgestaan.

Er is enige zorg ontstaan wegens komend onderhoud aan het viering torentje, bovenop het kerkdak. Dat is niet eenvoudig en wegens de hoogte echter vooral erg duur. Help ons daarbij door uw kerkelijke bijdrage ruim en tijdig te betalen!

Evenals andere jaren zijn inkomsten, uit legaten, erfenissen en inkomsten van de Bieberg en het kerkhof Oud Ginneken, maar vooral uw gebed en persoonlijke inzet, van grote invloed op het voortbestaan van de gemeente.

Ko Koeman (penningmeester)

Diaconie

Met grote regelmaat wordt u geïnformeerd over de opbrengst van de diaconale collecten. In de maanden april en mei was deze als volgt:

3 april	diaconie	€ 61,65
10 april	diaconie	€ 77,20
17 april	diaconie	€ 68,90
24 april	diaconie	€ 75,45
1 mei	diaconie	€ 70,80
	Tools to Work	€ 85,25
8 mei	diaconie	€ 52,75
15 mei	diaconie	€ 117,95
	Pinksterzendingscollecte	€ 138,80
22 mei	diaconie	€ 62,10
	Diaconale werkgroep BWA	€ 114,75
29 mei	diaconie	€ 59,20

Nieuwe collectezakken

Het zal de trouwe kerkganger niet ontgaan zijn: we hebben nieuwe collectezakken. Het was nodig ook. Meer dan eens gebeurde het de laatste tijd dat zojuist geofferde munten onder de kerkbanken verdwenen als gevolg van de slechte

staat waarin de oude zakken zich bevonden. Na vele jaren gebruik waren ze echt “op”. In overleg met de collega’s van het College van Kerkrentmeesters is besloten om voor meer sprekende kleuren te kiezen dan voor het stemmige zwart en grijs: groen voor “de kerk” en rood voor “de diaconie”. Voor de uitvoering, met chroomkleurige rand, is aangesloten bij het materiaal dat voor de uitgangscollecte in gebruik is.

Op de zondag van het eerste gebruik deelde collega Olaf Visser mee dat voor een grotere maat is gekozen: de nieuwe zakken zijn dieper! Of deze opmerking het resultaat is van nauwkeurig meten, laten we in het midden. Maar de bedoeling is duidelijk: onze gemeente kan niet zonder uw royale bijdrage!

Afscheid van diaken Wieger van Dijk

Op 31 mei namen de diakenen-in-vergadering-bijeen afscheid van Wieger, voor de gelegenheid bij hem thuis. De reden voor zijn vertrek is duidelijk: hij is verhuisd naar Oosteind, kerkelijke gemeente Dongen-Rijen, en rondt een periode van vier jaar kerkenraadlidmaatschap netjes af. In de dienst van 26 juni is door de gemeente afscheid van hem genomen, ook al doet hij daarna nog een enkele keer dienst.

We zullen hem missen: hoewel zijn werk het soms verhinderde, was hij een trouwe en ook vrolijke deelnemer aan de vergaderingen. In het bijzonder was hij betrokken bij het werk van de Diaconale Contactgroep Breda-Wismar-Arad en bij de activiteiten die daaruit voortvloeien.

Bedankt Wieger, het ga je goed!

Namens de diakenen, Bas de Geus (voorzitter)

Koffie-inloopochtenden in Mariëndal

Deze vinden plaats op elke 2^e woensdag van de maand van 10.00 – 12.00 uur.

De komende woensdagen zijn:

13 juli en
10 augustus

De eerstvolgende LUNCH is op woensdag 14 september. Opgeven bij Bas de Geus, liefst per mail basengreettegeus@gmail.com

Nieuws van ZWO Breda-Ginneken-Prinsenbeek.

Bijna anderhalf jaar zijn we actief geweest voor de Stichting Karnataka in India, met het mooie resultaat van € 6.500,--. Dit geld is bestemd voor de aankoop van fysiotherapeutische hulpmiddelen in de school voor gehandicapte kinderen. **We danken U hartelijk voor alle bijdragen** en de familie De Wit voor de prettige samenwerking.

Er moest een **nieuw project** gekozen worden. In de vergadering kwam echter aan de orde dat er vanuit de contacten die onze commissie heeft met gemeenteleden, soms de vraag wordt gesteld, “Waarom kiezen jullie geen project van Kerk in Actie?” Na een interne discussie, waarbij onze uitgangspunten voor te kiezen projecten opnieuw aan de orde kwamen: kleinschaligheid, directe verbinding met de uitvoerders van het project, snelle en directe informatie, en mogelijk een vertegenwoordiger in bv. de kerkdienst, werd er besloten ons te laten voorlichten door een medewerker van Kerk in Actie.

Op een vergadering is Tom Kolster (Gemeente-adviseur) aanwezig geweest om voorlichting te geven over de projecten van Kerk in Actie. Het werd een prettige discussie waarbij alle voor- en nadelen aan de orde kwamen. Dhr. Kolster kon zich onze opstelling goed voorstellen en was ook blij met de wijze waarop wij werelddiaconaat bedrijven. Ook die manier is voor hem “De Kerk in actie”. Zo ziet u dat we rekening houden met uw vraag.

We hebben als ZWO-commissie besloten om toch weer **een project te kiezen dat gedragen wordt door mensen uit onze directe omgeving**. Om toch te ervaren hoe het is als we een project kiezen van “Kerk in Actie”. steunt de diaconie van Prinsenbeek naast het project van ZWO nog andere projecten. Er zal bekeken worden of een project van “Kerk in Actie” extra ondersteund kan worden om te ervaren hoe dat verloopt; vooral als het gaat om betrokkenheid en informatievoorziening. Zo kunnen we als ZWO lering trekken uit die ervaring, en wie weet een volgende keer ook voor een project van “Kerk in Actie” kiezen.

Stichting BAJA

De komende tijd gaat ZWO in zee met de Stichting BAJA. Deze stichting heeft in West-Kenia (Afrika) 10 scholen gebouwd, onder leiding van plaatselijke professionals. De bestaande lemen scholen zijn verbouwd en omgebouwd tot stenen scholen, en voorzien van schoolbanken. Een grote vooruitgang voor de kinderen, maar ook voor de plaatselijke bevolking in haar geheel: vooruitgang van een land begint altijd bij scholing van kinderen.

De bouw van de scholen heeft al succes opgeleverd: de resultaten van de examens zijn met 30% gestegen. Vanuit de binnenlanden waar de scholen staan, kunnen er nu ook studenten doorstromen naar hogescholen en universiteiten, een succes dus. Om de situatie voor de leerlingen nog verder te verbeteren zou het

goed zijn als bij iedere school ook een keukentje wordt ingericht om de leerlingen van een warme maaltijd te kunnen voorzien. Met een lege maag studeren is nu eenmaal niet eenvoudig.

In samenwerking met Wilde Ganzen zamelt de Stichting BAJA nu geld in voor de bouw en inrichting van die keukentjes. ZWO Breda-Ginneken-Prinsenbeek wil hier graag met uw steun aan bijdragen en instaan voor de bouw van **ten minste één keuken voor de prijs van ca. € 5000,-**.

Meer informatie over de Stichting BAJA vindt u op www.stichtingbaja.nl. Zodra er meer te vertellen is over dit project laten we het weer weten. Als u wilt reageren op dit bericht, doe dat dan naar een van onze commissieleden.

Stichting BAJA

Nog even een andere mededeling, ik, Bep Koldenhof, treed terug als voorzitter van de ZWO-commissie, na dit werk vele jaren met plezier gedaan te hebben. Opvolgster is Greet de Geus uit Ginneken. Als commissie zijn we blij met deze opvolging en we wensen haar veel sterkte en vooral veel plezier in haar nieuwe functie.

We gaan er van uit dat we ook de komende tijd weer mogen rekenen op uw betrokkenheid, interesse én vrijgevigheid t.a.v. het nieuwe project!

Namens de ZWO-commissie, uw vertrekkende voorzitter,
Bep Koldenhof.

Dienstenveiling van 28 mei.

Eindelijk was het dan zover, na maandenlange voorbereiding waren we er om 12.00 uur die zaterdag klaar voor. De weersvoorspelling was van dien aard dat we het niet aandurfd en om op het gezellige Romenyplein de veiling te houden. Maar binnen zag alles er ook prima uit. Uiteindelijk prijkten er 38 “kavels” in het keurig gedrukte boekje. We hadden veel aan de publiciteit gedaan: boekje laten drukken, banners laten ophangen bij de twee ingangen, de pers ingeschakeld, flyers rondgebracht in een aantal straten in Ginneken, en uiteraard ook de mededelingen in de kerk benut, naast de informatie in kerknieuws en achterop een aantal liturgieën. En toch viel het aantal bieders tegen. Het waren er uiteindelijk 30, en we hoopten op 100 of meer. Maar....al met al was het een geweldig leuk evenement, met een uitstekende sfeer.

Onder leiding van ondergetekende als veilingmeester werd er bij tijd en wijle leuk tegen elkaar opgeboden zoals het in een echte veiling toegaat. Doordat de opkomst matig was werd op een aantal kavels niet geboden. Uitschieters waren het concert in onze kerk door Gijs van Spankeren op 16 september a.s. (meer kaarten zijn zeker nog te koop!), de rijsttafel in Mariëndal en het diner bij onze dominee. Ook bootje varen in Breda trok veel aandacht. Daarnaast werden worstenbroodjes en eigen gemaakte koekjes verkocht.

Foto's: Hennie Rijnkels

Ondanks de tegenvallende opkomst viel het resultaat zeker niet tegen, zo rond de € 2800.--! Een aardig begin van de aanleg van de verlichting op de kerk. Binnenkort zal de veilingcommissie een en ander gaan evalueren. De vraag is ook of de naam “dienstenveiling” bij iedereen duidelijk is overgekomen. Het lijkt erop dat we volgend jaar, iets later in het jaar, de veiling voor de tweede keer gaan houden.

We kijken terug met veel plezier op een erg leuke middag.

Namens de veilingcommissie,
Aad van Dijk

Een Indonesische maaltijd

Christie's, Sotheby's, Glerum... het zijn zo wat namen van veilinghuizen waar je als argeloze krantenlezer of internetter wel eens over leest.

Inmiddels heb ik ontdekt dat er een nieuwe ster aan het firmament is opgedoken: Van Dyck's. Onthoud die naam, want U zult er de komende tijd nog meer van horen.

Van Dijk – Aad voor wie hem kennen – was de veilingmeester van de Dienstenveiling die op 28 mei j.l. werd gehouden in Mariëndal.

Een veiling die op onnavolgbaar humoristische wijze en niet gehinderd door enige veilingkennis werd geleid door Aad.

We weten inmiddels tot wat voor een fantastisch resultaat -voor een eerste keer- deze veiling heeft geleid.

Daar waar Aad met zijn veilinghamer de plank mis sloeg werd hij steeds fijntjes door zijn Fernande gecorrigeerd; de pret werd er alleen maar groter van!

Wij hadden geboden op kavel 33, een Indonesische rijsttafel, verzorgd door... Aad van Dijk en Fernande Probst.

Gaat dat wel goed komen, dacht ik, maar oh, wat heb ik mij moeten schamen voor zo'n gedachte, want vrijdag 17 juni was het zover en het was ge-wel-dig!

Meteen bij binnenkomst werden de gasten begroet door een in smetteloos chef-de-cuisine tenue gestoken Aad, die ons trakteerde op een glas Prosecco om alvast in de stemming te komen. Die stemming was al goed toen de gasten het perfect opgestelde buffet konden aanschouwen, maar werd helemaal optimaal toen vanuit de keuken in een charmante sarong gestoken Fernande de zaal binnentrad.

Dan heb je nog geen hap gegeten en je smaakpapillen beginnen al te dansen.

En in die zin werd het een verrukkelijk diner-dansant.

Adoe, je bord was gewoon te klein om al die heerlijkheden op te scheppen: perfecte kleefrijst, daging smoor, sambal goreng telur, sateh ayam, gado-gado, atjar tjampoer, atjar ketimoen, krupuk en lekkere sambal oelek voor wie van een beetje pedis houdt. So lekkerr ja!

Maaltijd houden. Dat was het. Meer dan lekker alleen. Het was goed om met een groep gemeenteleden samen te zijn, gesprekken te kunnen voeren en te kunnen luisteren naar elkaar.

En oh, wat boffen we met een zorgzame familie Van Wijk, die altijd weer attent aanwezig is.

Ik kijk met blijde verwachting uit naar de volgende Dienstenveiling!

Zomerontmoeting 2016 - Wismar

Dit jaar zal de Zomerontmoeting plaatsvinden van vrijdag 19 t/m dinsdag 23 augustus in Wismar. Zoals altijd verblijven we daar bij gastgezinnen. Het thema is 'De zee', en voor zover ik begrepen heb komt het Bijbelverhaal van Jona dan ook aan bod! Het wordt ongetwijfeld weer een hele bijzondere ontmoeting! Heeft u/ heb jij interesse om mee te gaan (de eigen kosten zijn minimaal) of wilt u/ wil jij eerst nog wat nadere informatie neem dan contact op met mij of met Pieter Harder, tel. 06-47272537 / email pieter.harder@brabantwater.nl

Bedankbrief ds. Tothpal voor de jarenlange ondersteuning (vertaald)

Geliefde broeders en zusters in Breda,

Op deze manier wil ik, namens mijn familie, bedanken voor de vele jaren van belangeloze ondersteuning. Wij waren ten einde raad toen Mieke Frankfoorder ons vertelde dat zij een inzameling wilde organiseren om ons te ondersteunen. Toentertijd hadden we niet gedacht dat deze ondersteuning zo lang zou duren. En wat ons nog te wachten stond.

De tijd in de gevangenis werd verlicht door de wetenschap dat mijn vrouw en kinderen een dak boven het hoofd hadden, dat zij door uw ondersteuning de huur van de woning en het verblijf betalen konden. Vaak hebben wij in het gezin en in de gemeente erover gesproken hoe wonderbaarlijk het is dat er mensen zijn in onze wereld die eenvoudigweg helpen willen. Onze kinderen hebben meerdere malen gezegd hoe fijn het is dat zij niet van school moesten wisselen, want zonder deze hulp hadden mijn vrouw en kinderen in Hongarije in een klein dorp bij de (groot)ouders moeten gaan wonen. Daar zouden zij in een dorpschool een lager opleidingsniveau gekregen hebben, weggerukt uit hun vertrouwde omgeving. Mijn kinderen hebben mij gevraagd om in deze brief aan u door te geven dat zij heel dankbaar zijn dat zij niet van hun vrienden gescheiden werden om in een nieuwe plaats verder te moeten leren. Nu heeft mijn zoon zijn school hier afgesloten en hoopt hij toegelaten te worden tot de studie Multimedia-Design aan de Business Academy van Aarhus in Denemarken, waar hij de komende drie jaar kosteloos verder zou kunnen studeren. Dit had hij zonder uw hulp niet kunnen bereiken, als hij niet aan het gymnasium van Arad had kunnen blijven. Mijn dochter Eszter doet met goede resultaten gymnastiek (Twirling – Majorette). Vanuit een klein dorpje zouden we dat ook niet hebben kunnen organiseren en financieren.

Wat ook heel belangrijk is dat ik sinds 2009-2010 een baan zou moeten vinden om het hoofd boven water te houden en dan zou ik geen gemeentewerk hebben

kunnen doen. Wie weet hoe deze kleine gemeente, die haar kerk verloren heeft, het zou hebben overleefd? Sindsdien zijn zij, God zij dank, in geloof en saamhorigheid sterker geworden en hebben zij ook de tijd zonder pastor overleefd.

Dit zijn maar enkele aspecten die door uw hulp mogelijk waren. Maar ook als wij de lange lijst niet afmaken, voelen wij in onze harten alle momenten, ook de kleinste dingen, waarvoor wij u zouden kunnen bedanken.

Naast de financiële hulp wil ik u ook bedanken voor uw vriendschap waarmee u naast ons stond, de vele gebeden, bemoedigingen, glimlachen die wij van u gekregen hebben. Genoeg bedanken kunnen wij niet, maar zolang wij leven dragen wij in onze gebeden op al onze broeders en zusters ver weg die wij altijd heel dichtbij gevoeld hebben. Gods zegen toegewenst!

Met een Bijbeltekst wil ik eindigen waarin de eenheid tot uitdrukking komt die tussen uw en onze gemeente leeft: “Immers, een lichaam bestaat niet uit ‘één’ deel, maar uit vele. Wanneer ‘één’ lichaamsdeel pijn lijdt, lijden alle andere mee; en wanneer ‘één’ lichaamsdeel met respect behandeld wordt, delen alle andere in die vreugde. Welnu, u bent het lichaam van Christus en ieder van u maakt daar deel van uit.” (1 Korintiërs 12: 14, 26,27)

Met broederlijke groet,

Béla Tothpal en familie.

Transport

Op zaterdag 28 mei werd er weer een vrachtwagen geladen voor onze partnergemeente in Arad. Fijn dat er altijd weer mensen te vinden zijn om de handen uit de mouwen te steken! Dankjewel Ton en zijn dochter, Harold, Joost, Ferry, Frank, Jan Willem, Gijs, Theo, Rik, Sam, Dirk-Jan, Peter, Robbie, Barend en Wil! Jettie en Annelies zorgden voor de koffie met koek en alles liep gesmeerd. Zo'n kleine 100m³ aan goede gebruikte kleding (allemaal gesorteerd in dames-, heren- en kinderkleding), huishoudtextiel, matrassen, fietsen, incontinentiemateriaal, dozen met spullen voor het bejaardenhuis en het kindertehuis en nog veel meer heeft Theo Oldenburger daarheen gebracht. Alles is goed gegaan, met vreugde werd hij ontvangen en donderdagavond 2 juni kwam hij weer behouden thuis.

Inzameling voor het Kindertehuis:

Geweldig! Opnieuw werden vele goedgevulde tassen en tasjes bij ons in de Markuskerk, de Johanneskerk en de Ginnekenkerk ingeleverd. Ook mochten we een aantal contante giften ontvangen waardoor we nog wat extra van de meest noodzakelijke artikelen konden aanschaffen. 28 mei ging alles de vrachtwagen in. Namens alle kinderen en verzorgsters van het tehuis ontzettend bedankt!

Honing uit Arad

Met het transport naar Arad zijn nieuwe potjes honing mee teruggekomen. Dit keer drie verschillende soorten, te weten: acacia, voorjaarsbloemen en honingdauwhoning (een specialiteit!). Goede natuurzuivere honing. De potjes van 240ml kosten opnieuw € 3,50 per stuk en de opbrengst komt geheel ten goede aan het gezin Tothpal. Op zondag 19 juni was zij reeds te koop na de kerkdienst. Heeft u dat gemist? De ‘voorraad’ staat op het adres Pottenbakkerstraat 51. Ook daar is de honing op afspraak af te halen (adres zie onderaan).

Donateur worden?

Wilt u donateur worden en het werk, dat wij namens de vier kerkgemeenschappen doen, ondersteunen, meldt u dan aan bij onze secretaris Pieter Harder, tel. 06-47272537. U ontvangt dan van ons éénmaal per jaar een verzoek om een bijdrage evenals het laatste jaarverslag. Elke gift is van harte welkom op bankrek.: **NL 81 INGB 0002982573** t.n.v. **Diaconale Contactgroep BWA te Breda.** (belastingaftrekbaar).

Mieke Frankfoorder (vz)

tel. 076-5146523

email w.frankfoorder@hccnet.nl

Dr. P. A. Elderenbosch, predikant in Ginneken 1980- 1987

De eerste helft van de tachtiger jaren werden gekenmerkt door een brede maatschappelijke onrust. Bestuurlijk instabiliteit maakte elkaar snel opvolgende verkiezingen noodzakelijk. Wij hebben in recente jaren een economische crisis van ongekende wereldwijde omvang doorgemaakt. Maar ook in die periode werd Nederland hard geraakt door een ingrijpende economische teruggang die verder ging dan een conjuncturele dip. Harde bezuinigingen, snel oplopende werkeloosheid en majeure ingrepen in de sociale voorzieningen veroorzaakten onzekerheid onder de bevolking. En leidden tot grote protestacties en omvangrijke stakingen. In diezelfde periode leidde in Nederland het al of niet plaatsen van kernwapens tot heftige, emotionele discussies en protestacties. Ook in de kerken!

Onze kerkelijke gemeente was in 1980 vacant geworden nadat ds. van den Bosch na 33 jaar pastoraat in Ginneken met emeritaat ging. De vraag was: hoe nu verder?

Kees Zwart, in onze gemeente een kerklid met een indrukwekkende staat van dienst gedurende vele decennia, werd in die periode in ons kerknieuws vermeld als “Adviseur van de Kerkenraad”. Door zijn initiatief en bemiddeling werd er contact gelegd met ds. Elderenbosch, die vanaf 1957 predikant van de Bergkerk

in Amersfoort was. Deze contacten leidden tot zijn komst naar Ginneken. Het bijzondere was dat niet alleen ds. Elderenbosch aan onze gemeente werd verbonden, maar ook ons huidige kerklid ds. Frank Rookmaaker als hulppredikant. Peter Wassink is nog eens diep gedoken in zijn persoonlijk archief.

Zijn herinneringen aan die periode zijn uiteraard persoonlijk maar zorgvuldig gedocumenteerd met uitgaven van Kerknieuws uit die periode en andere documenten.

Zo is er een verslag te vinden van een “fijne gemeente-avond”, januari 1981, met de reacties per gespreksgroep, vastgelegd door Frans Rookmaaker. Een aantal van die reacties zouden zomaar heden ten dage kunnen worden gemaakt maar zijn daardoor niet minder zinnig. Ds. Elderenbosch merkt tijdens die avond op dat geen van de genoemde voorstellen “niet voor verwezenlijking vatbaar is. Niemand hoeft ook op een ander te zitten wachten. Wie zelf een groep mensen verzamelen wil, stelle dat niet uit. Pastores en ouderlingen kunnen worden ingevraagd”.

Een oproep tot zelfwerkzaamheid van gemeenteleden waarvan ik graag melding maak. Uiteraard wordt er op gemeenteavonden in Ginneken gesproken over de vraag “Hoe beleeft U de zondagse Eredienst?” Ook toen waren de reacties uiteenlopend. Ds. Elderenbosch constateert dat op het gemeenteberaad bleek “dat velen een groter verscheidenheid van diensten op prijs zouden stellen”. En kondigt aan dat op de zondag waarop de zomertijd ingaat er begonnen wordt met vroegdiensten om 9 uur, die drie kwartier zullen duren. Om 10 uur gevolgd door een dienst van Schrift en Tafel. De kerkenraad is tot dit besluit gekomen na een zorgvuldige afweging van de uiteenlopende reacties op de gemeenteavond.

Tegelijk wordt vastgelegd dat op de eerste zondag van de maand er een Dienst van Schrift en Tafel om 9 uur is en om 10 uur een Dienst van Woord en Doop! Ook wordt er nog eens aandacht gevraagd voor het wekelijkse Avondgebed op woensdagavond. Beide predikanten gaan, vertelt Peter, voortvarend van start in de gemeente.

Er wordt een Bijbelleesgroep opgestart waarbij ds. Elderenbosch de gemeente vertrouwd maakt met de Israëel-theologie; de lezing uit de Thora, de eerste vijf Bijbelboeken, als uitgangspunt van alle Bijbellesing. Ook wordt er samen met ds. Rookmaaker veel aandacht besteed aan de (viering van) de Joodse feesten: het Loofhuttenfeest met de kinderen van de Kleine Kerk in tentjes op ons huidige binnenplein en de Sedermaaltijd op Witte Donderdag in Mariëndal. Met de leidsters van de kleine kerk en musici worden er vaak zelf bedachte Kerst- en Paasspelen uitgevoerd. Voor alle mensen rond de twintig jaar wordt door Frans Rookmaaker de Soep-groep opgericht, bijeen te komen op zondagavond. Ook lukt het om een cantorij op te richten. Tijdens zijn pastoraat in Ginneken besteedt ds. Elderenbosch veel aandacht aan vorm en inhoud van de eredienst. Peter Wassink wijst mij op het volgende citaat uit een van zijn artikelen: “Op sommige mensen maakt de viering een gestileerde en stijve indruk. Er zal ook stellig wel eens een routinematig ritueel van gemaakt zijn. Maar wie de geweldige teksten van de

eucharistische gebeden tot zich laat doordringen, zal beseffen dat een leven te kort is om alle diepten er van te doorleven. Wanneer we de vorm, die in alle kerken bewaard gebleven is, zouden loslaten, zouden we de band met hen die ons voorgingen en met onze medechristenen van nu in gevaar brengen. Wie zelf wat gaat ‘aanrommelen’ loopt het gevaar ook te kort te doen aan de inhoud. Naar de echte liturgische orde kunnen we toegroeien, de bedenksels van onze eigen smaak laten ons passen op de plaats maken.” Hij eindigt met het volgende: “Die kerkelijke vormen en teksten liggen mij eigenlijk niet zo”, zei een student. “Probeer u dan eens anders te gaan liggen”, antwoordde de hoogleraar.” Einde citaat.

Ds. Frans Rookmaaker wijst er op dat we met onze samenkomsten, Bijbelstudies, huisbezoeken, bejaardenmiddagen, kringen en catechisaties heel blij kunnen zijn. Hij vervolgt: “hele fijne dingen, maar laten we vooral de deur openhouden opdat het niet ‘knus’ wordt”. Hij wijst erop dat onze gemeente een tehuis is geworden voor mensen met een zeer verschillende achtergrond. Ook heden ten dage een dankbare opgave voor onze gemeente. Frans Rookmaaker met zijn bijzondere gave om met jongeren om te gaan, levert een belangrijke bijdrage aan de opbouw van onze gemeente in deze jaren. Hij sluit deze periode af als hij in augustus 1986 in dienst treedt van de Koninklijke Marine. Maar ook vandaag is hij, na zijn pensionering en emeritaat een gewaardeerd gemeentelid op wie wij immer een beroep kunnen doen. De uitgaven van Kerknieuws van die jaren bevatten onveranderd vele artikelen van de hand van ds. Elderenbosch; “Liturgische notities”, “Zwart-op wit Catechese” en zijn reeks artikelen over de geschiedenis van onze gemeente. Met een onvoorstelbare werkkraft naast zijn vele andere activiteiten in de gemeente!

In december 1986 bericht hij de gemeente dat hij verplicht is (de kerkorde!) met emeritaat te gaan. “Het is jammer nu al weer weg te moeten. De zes jaren lijken als zes dagen”.

De (relatief) korte periode van zijn pastoraat in Ginneken is hiermee zeer beperkt geschetst. Zo is zijn wetenschappelijke arbeid, een vroege promotie en zijn publicaties hier niet aan de orde geweest.

Ook mogen hier niet onvermeld blijven zijn grote verdiensten voor de landelijke kerk. Zo was hij vele jaren voorzitter van het Hervormd-Rome beraad.

In de geschiedenis van onze gemeente neemt ds. Elderenbosch een prominente plaats in. Voor vele gemeenteleden was hij een betrokken “herder en leraar”.

Ik ben Peter Wassink dankbaar voor zijn bereidwilligheid mij bij de voorbereiding van dit artikel met raad en daad bij te staan.

Jan Schipper

Colofon

Kerknieuws Ginneken is een uitgave van de Prot. Gemeente Ginneken. Het doel van deze uitgave is de leden van onze gemeente te informeren over de te houden kerkdiensten, activiteiten en overige gebeurtenissen in de gemeente.

Website van de gemeente (QR-code rechts):

www.protestantsegemeenteginneken.nl

Redactie Kerknieuws Ginneken

Postadres: Duivelsbruglaan 11, Postbus 4648, 4803 EP Breda

Mevr. H. van IJzeren – ten Kley

tel. 076-5652949

Mevr. A. van Zijl – Waalwijk

tel. 076-5415487

Dhr. J.F.C. van Epen

tel. 076-5874785

De kopij voor het volgende nummer van Kerknieuws Ginneken ontvangen wij graag vóór **maandag 15 augustus 2016** per e-mail naar:

jfcvanepen@casema.nl

Dat nummer zal gelden van (start)zondag 4 september tot en met zaterdag 8 oktober 2016 (5 weken).

De redactie verzoekt u zoveel mogelijk per e-mail aan te leveren, bij voorkeur in ‘Microsoft Word’, in het lettertype ‘Times New Roman’.

Let op: Afbeeldingen (foto’s e.d.) graag aanleveren in het format **.JPG**. Geen PDF of uit een andere tekstverwerker. Wij kunnen dit niet kopiëren naar Word!!

Een abonnement op Kerknieuws Ginneken kost € 20.00 per jaar.

Over te maken op rekening NL50 INGB 0001 0790 21! Vermeld bij uw betaling “Kerknieuws Ginneken”, met daarbij uw postcode en huisnummer.

Kerknieuws Ginneken wordt gedrukt bij Drukkerij Roggeband te Breda.

NAMEN EN ADRESSEN PROTESTANTSE GEMEENTE GINNEKEN

Predikant: Ds. E.A. Postma, Duivelsbruglaan 21, 4835 JD Breda 076-5605682
Preses: Dhr. J.W. Schipper, Valkrustdreef 39, 4835 MD Breda. 076-5650601
Scriba: Vacant

WIJKOUDERLINGEN

Mevr. C.M. Baljeu, Nieuwe Beekhoek 44, 4851 VK Ulvenhout 076-5613802
Mevr. H. Peeters-Wisse, Bieberglaan 9, 4834 MJ Breda 076-5611036
Mevr. M.L. de Wilde-Spanjaart, Mozartlaan 78, 4837 EL Breda 076-8885469
Dhr. F. de Troije, Diamantstraat 8, 4817 HV Breda 076-5219717
Ouderling met bijzondere opdracht:
Dhr. A. van Dijk, Schoutenlaan 62, 4854 AX Bavel 0161-431888

DIAKENEN

Voorz.: Dhr. B. de Geus, Doornenburgstraat 58, 4834 NM Breda. 076-5651627
Secr.: De heer O.N. Visser, Laurensark 50, 4835 GX Breda. 076-8875180
Email: prot.gem.ginneken.diac@gmail.com
Admin.: Mevr. P.J. van den Bosch, Keizerstraat 67, 4811 HL Breda 076-5610717
Diakenen: Dhr. L. Nicolai, Bavelse laan 300, 4834 TJ Breda. 076-5153453
Mevr. B.C.M. Koopmanschap-Lely, Past. Vermuntstraat 5,
4851 CR Ulvenhout 076-5652114
Dhr. R.J.G. Lameijer, Haamstraat 3, 4851 TL Ulvenhout 076-5613922
Mevr. C. van Wijk, Beekdal 13, 4851 SW Ulvenhout 076-5612077

Diaconie Prot. Gemeente Ginneken: Rekening NL90 FVLB 0699 7416 53

KERKRENTMEESTERS

Voorz.: Dhr. G.P.Th. Bosma, W. v. Oranjelaan 34bis, 4837 AK Breda 076-5601117
Secr.: Dhr. J. Potgieser, Schönbergstraat 12 4837 BK Breda 076-5602704
Penn.: Dhr. J.J. Koeman, Dr. Gommerslaan 2, 4835 GV, Breda 076-5600100
Kid Dhr. H. Hasker, Middachtenstraat 40d, 4834 PC Breda 076-5654390
Ledenadministratie en Kerkbalans:
Dhr. W. Wilms, Tilburgseweg 114, 4817 BG Breda 076-5812374

**Protestantse Gem. Ginneken: ING-rekening: NL50 INGB 0001 0790 21;
ABN-rekening: NL14 ABNA 0520 4249 99
Restauratiefonds: NL83 INGB 0002 3112 97**

KOSTERIJ Bespreken Kerk, Consistoriekamer, Romenyhuis, Mariëndal:

Koster: De heer A.H. van Wijk; Duivelsbruglaan 3, 4835 JD Breda, 076-5651807

KERKELIJK BUREAU

Postadres: Postbus 4648, 4803 EP Breda. 076-5653142
Email: kbginneken@zonnet.nl
Administrateurs: Mevr. G. van Halem-Romeijn en dhr. J. Potgieser 076-5602704
Informatie voor het Kerkelijk Bureau graag zenden aan kbginneken@zonnet.nl.

Officiële heropening van het Kerkhof Oud Ginneken

Foto:s: Henriëtte van IJzeren